

hos Børnene, som ikke hører til de kulturudviklende. Respekten maa gælde Personligheden og bæres af Tillid til, at de Krav, der stilles, er dikterede af Hensyn til Barnet selv. Børn skal lære at bøje sig for, hvad der er klogere og bedre end de selv — men ikke for en Fordring udefra, bag hvilken de ikke kan finde nogen Kærlighed til deres Væsen eller Forstaaelse deraf. Og vel skal Børn lære at lystre, men man skal dog huske paa, at det ikke for Opdrageren gælder om at knække en Vilje, men om at skabe og retlede en Vilje.

Der er en anden Gruppe Opdragere, som ikke behøver Prygl som disciplinært Middel. De Børn, de har med at gøre, bliver musestille, blot de viser sig. For dem er Pryglene — som det blev sagt paa Skolemødet i Sommer — „en venlig Haandsrækning til Barnet“. De tror paa Pryglens opdragende Værdi, som Inkvisitionen troede paa Torturens. Det er Mennesker, hvem den middelalderlig barbariske Tro paa Menneskenaturens medfødte Hang til det onde endnu sidder i Blodet. De vil ikke straffe et Barn, fordi det bytter 2 Ord om i et Skriftsprog, der skal kunnes udenad, eller fordi det kommer hjem med Hul paa Bukserne eller ikke kan spise den svedne Vælling op. Det er kun de alvorligere Forseelser, der straffes korporlig og kun efter moden Overvejelse, naar „alle andre Midler har vist sig frugtesløse“.

Det er nu for det første meget svært at afgøre, om alle Midler er udtømte. Mulig var det blot en Gentagelse af et af de tidligere, der krævedes. Men dernæst: hvori bestaar de alvorligere Forseelser? Det er vel i Reglen saadan noget som stadig Dovenskab, Ulydighed, onskabsfuldt Drilleri, Uterlighed, Tilbøjelighed til Rapseri eller Usandfærdighed. Hvor blot Tilløb til noget saadant dukker op hos et Barn, vejrer mangan nidkær Opdrager straks Arvesyndens Frugter, som man i sin Tid vejrede Djævelen overalt. For at Ondet ikke skal brede sig, maa der gribes ind med de voldsomste Midler.

Jeg tror, denne Betragtning hviler paa en meget mangelfuld Forstaaelse af Barnenaturen. Barnepsykologien er endnu noget ret uopdyrket, og dog noget uendelig sammensat og svært tilgængeligt for den voksne. Det er ofte næsten umuligt at trænge ind til Motiverne for et Barns Handlemaade. Men uden Kendskab til den Vilje, der ligger bag, skulde man ikke tro det muligt at paavirke den. Det er utvivlsomt meget ofte en Overvurdering af Motiverne, der gør det, der er

Tankeløshed og Uvidenhed, til Løgn, Tyveri, Ulydighed el. lign. Hos andre Børn er det legemlige Skavanker, en nervøs Pirrelighed, der fører til allehaande Unoder, og der er det vel Kilden til Ondet og ikke Virkningerne saa meget, man maa se at faa fat paa. Endelig er Dovenskab, Ulydighed, Trods o. l. ikke altid umoralske Egenskaber. Det er ofte hos de selvstændigste og dygtigste Naturer, man finder disse Træk. Der maa Opdrageren have Respekt for Barnets Karakter, ikke prøve at knuse dets Kræfter, men tage dem i sin Tjeneste til frugtbart Arbejde for Barnet selv.

Naar man i disse Tilfælde straffer som en Forbrydelse, hvad der kun er en Forvildelse, der trænger til taalmodig Retledning, saa er det ikke blot urimeligt, men i mange Tilfælde skadeligt og demoraliserende. Den Straf, som Barnet føler bundet i Misforstaaelse af dets Karakter, den forhærder. Og den Straf, der vurderer en Forseelse som en Forbrydertilbøjelighed, skyder ganske svagt det paagældende Barn over paa de virkelige Forbryderes Side. Man sætter Barnet ud af det lovordnede Samfund ogsaa paa den Maade, at de artige Børn stilles op som Modsætning, saa det slaas fast for dets Bevidsthed, at det hører til en anden Kaste. En Dreng straffes f. Eks. saa ofte for Usandhed, at han tilsidst mister sit Renommé i den Retning. Og hvilket Motiv har han saa til ikke at lyve? Ingen venter sig andet af ham. Paa den Maade nedværdiger Straf — den slukker Æresfølelsen. For os andre er den blotte Forestilling om at skulle taale en legemlig Straf oprørende og nedværdigende. Hos Børn nedbrydes denne værdifulde Følelse af den personlige Ukrænkelighed atter og atter. Det er ikke blødsøden Humanitet, der er imod Pryglis Anvendelse, men Mistro til deres karakterudviklende Evne. I Virkeligheden vilde en stadig Prøven paa at stole paa en upaalidelig Natur være en Appel til hans Karakter, der krævede en overordentlig stærk Anspændelse, som han ikke altid magtede. Men for hver Gang det lykkedes ham at vise sig Tilliden værdig, vilde hans Karakterstyrke have vundet et langt Skridt frem. Mulig blev Usandfærdigheden ikke udryddet helt. Men var der ingen Løgn til, den Gang man altid pryglede?

Hvis vi tilsidst tager de Tilfælde, hvor der virkelig ytrer sig slette Tilbøjeligheder hos Børn, er Prygl saa mon det rette Middel til at faa det gode frem? Prygl kan virke afskrækkende og overfor den fejge Natur være af megen Virkning, men de kan højst gøre